



Noua organizare a pieței de energie și noi avantaje pentru consumatori

Bruxelles, 15 iulie 2015

O nouă organizare a pieței, care va conduce la noi avantaje pentru consumatori

A se vedea, de asemenea: [Comunicat de presă](#): Pachetul Comisiei din această vară în domeniul energiei deschide calea transformării sistemului energetic european (15 iulie 2015)

Ce se înțelege prin „organizarea pieței” de energie?

Organizarea pieței se referă la un set de dispoziții care reglementează modul în care actorii de pe piață generează, tranzacționează, furnizează și consumă energie și utilizează infrastructura de energie.

Este important ca aceste dispoziții sau, cu alte cuvinte, organizarea, să poată transforma sistemul energetic și să le permită operatorilor de rețele, producătorilor și consumatorilor — atât casnici, cât și industriali — să beneficieze pe deplin de noile tehnologii.

Piețele cu ridicata și cu amănuntul ar trebui să ofere baza pentru deciziile de investiții și să stimuleze dezvoltarea de noi servicii de către întreprinderile inovatoare. Într-o industrie bazată pe rețele, precum industria energiei, o organizare eficientă a pieței presupune o supraveghere reglementară eficientă, în special a operatorilor de sisteme de distribuție și de transport.

Inițiativa Comisiei Europene privind o nouă organizare a pieței de energie vizează îmbunătățirea funcționării pieței interne de energie, astfel încât energia să circule liber și să ajungă la momentul optim acolo unde este nevoie de ea cel mai mult, societatea să obțină beneficii maxime din concurența transfrontalieră și să se ofere semnalele și stimulentele adecvate pentru a atrage investițiile necesare, integrând totodată pe deplin cotele tot mai mari de energie din surse regenerabile.

De ce avem nevoie de o nouă organizare a pieței?

Sistemul european de energie traversează o perioadă de transformări profunde. Cota energiei din surse regenerabile va crește de la 25 %, cât este în prezent, la 50 % în 2030. Însă chiar și atunci când nu strălucește soarele și nu bate vântul, tot trebuie produsă energie în cantități suficiente pentru a asigura aprovizionarea consumatorilor și a menține rețeaua electrică stabilă. Piața de energie este în continuă schimbare, iar piața actuală este în mod fundamental diferită de piața de acum cinci ani.

Întrucât UE dorește să stabilească condiții pentru o aprovizionare cu energie sigură și la prețuri accesibile pentru toți cetățenii și toate întreprinderile din UE, precum și să transforme Uniunea Europeană în lider mondial în domeniul energiei din surse regenerabile, vor exista în continuare schimbări. În primul rând, aceasta înseamnă că o cantitate din ce în ce mai mare de energie va trebui să facă obiectul unor tranzacții transfrontaliere, ceea ce presupune o cooperare eficientă între toți actorii de pe piață. Deoarece cota de energie produsă din surse regenerabile va crește, rețelele trebuie să faciliteze cooperarea transfrontalieră pentru a reflecta variabilitatea în creștere a producției.

Noi tehnologii generice precum rețelele inteligente, contoarele inteligente, locuințele inteligente, echipamentele de producție proprie de energie și de stocare le oferă cetățenilor posibilitatea de a se implica în tranziția energetică, utilizând aceste noi tehnologii pentru a reduce sumele de pe facturi și a participa activ la piață.

Cum pot deveni piețele mai flexibile?

Se pot crea piețe flexibile prin:

- posibilitatea oferită consumatorilor de a participa în mod activ pe piață prin ajustarea consumului lor în funcție de prețurile din momentul producerii energiei.
- asigurarea unui cadru care să garanteze că piețele transmit semnalele adecvate pentru investiții în producția și în utilizarea eficientă a resurselor disponibile;
- crearea de infrastructură de energie, acolo unde lipsește, și utilizarea mai eficientă a infrastructurii existente;
- asigurarea unui comerț flexibil: pentru integrarea eficientă a surselor de energie regenerabilă în rețea, este necesar ca producătorii, furnizorii și comercianții să poată efectua tranzacții cu energie cât mai aproape de momentul producerii acesteia, deoarece aceasta le va permite să utilizeze previziuni

mai bune cu privire la cantitatea de energie eoliană sau solară care va fi produsă;

- eliminarea prețurilor reglementate, pe de o parte, și a schemelor de sprijin ineficiente, pe de altă parte. Dacă prețul energiei nu reflectă costurile reale, acest lucru va transmite semnale false investitorilor și consumatorilor de energie;

- introducerea unei abordări mai coordonate a schemelor de sprijin pentru energia din surse regenerabile din toate statele membre. Investițiile ar trebui să se bazeze pe evoluția pieței. Pe o piață care funcționează corespunzător, în perioadele de ofertă abundentă, prețurile sunt mici, iar când producția este limitată, prețurile sunt mari. Astfel, prețurile le semnalează investitorilor unde este cel mai avantajos să investească.

Este necesar ca producătorii de energie din surse regenerabile să poată concura pe picior de egalitate cu producătorii de energie convențională. În cazul în care, pentru atingerea acestui obiectiv, este încă necesar să se ofere sprijin public, o creștere considerabilă a eficienței ar putea fi obținută prin realizarea convergenței transfrontaliere a schemelor de sprijinire a energiei din surse regenerabile, în special prin consolidarea cooperării regionale.

Avem nevoie de mai multe rețele de energie?

S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește utilizarea eficientă a capacităților rețelelor. Așa-numita „cuplare a piețelor” (vânzarea de energie împreună cu capacitatea de interconectare, și nu separat) în zone extinse ale Europei și calcularea capacității „în funcție de flux” (luând mai bine în considerare fluxul fizic real de energie din rețeaua europeană cu un grad ridicat de interconectare) au dus la creșteri semnificative ale capacităților utilizabile ale rețelelor. Cu toate acestea, vor fi necesare rețele suplimentare atât în interiorul statelor membre ale UE, cât și între acestea. Pentru a evita investițiile excesive în rețele, trebuie să se utilizeze alte opțiuni de flexibilitate, inclusiv să se faciliteze ajustarea cererii consumatorilor la modele de generare.

Ce trebuie făcut pentru a echilibra rețelele atunci când există o producție de energie solară sau eoliană variabilă?

În primul rând, datorită răspândirii generării de energie din surse regenerabile în Europa, prin interconectarea rețelelor, producția ridicată din unele zone poate compensa producția mai mică din alte zone. În același timp, piața trebuie să ofere stimulente financiare clare producătorilor de energie din surse regenerabile pentru a crește predictibilitatea producției lor. În plus, în perioadele cu producție scăzută și prețuri ridicate, prin reducerea cererii, consumatorii pot contribui la eliminarea decalajului prin reducerea cererii, în vreme ce piața trebuie să se asigure că aceștia primesc în schimb o compensație corespunzătoare.

Pe piețele de comerț cu ridicata are loc o tranziție către un sistem energetic eficient și cu emisii reduse de carbon. De ce consumatorii cu amănuntul nu pot încă beneficia de aceste avantaje?

În prezent, majoritatea consumatorilor din UE nu au acces la informații privind variabilitatea costurilor economice și de mediu în funcție de perioada din zi, săptămână sau an în care se utilizează energia. Aceste costuri variază în permanență, printre altele, din cauza condițiilor meteorologice și a obiceiurilor noastre zilnice.

Majoritatea consumatorilor cu amănuntul plătesc, uneori fără să știe, o suprataxă pentru stabilitate. Acest lucru nu doar că duce la un cost mai ridicat al energiei, deoarece trebuie să susținem mai multe centrale electrice și rețele care să satisfacă vârfurile de cerere ocazionale, ci înseamnă și că importăm și consumăm mai mult combustibil fosil decât este necesar.

Cu toate acestea, unii consumatori aleg contracte prin care beneficiază de fluctuațiile de pe piață, realizând economii în ceea ce privește facturile. De exemplu, consumatorii din Finlanda și Suedia care au optat pentru contracte de energie cu prețuri dinamice au economisit 15 %- 30 % la facturile lor de energie datorită contractelor dinamice și contorizării inteligente.

Un alt motiv pentru care consumatorii nu pot beneficia pe deplin de tranziția energetică constă în dificultatea de a compara facturile și reclamele diferitelor societăți de distribuție a energiei — o situație care îi încurajează pe consumatori să continue contractul cu furnizorul lor actual. În timp ce piețele cu ridicata devin din ce în ce mai transparente și competitive, consumatorii cu amănuntul nu dețin încă informații clare cu privire la opțiunile de aprovizionare disponibile. În plus, chiar dacă un consumator este în măsură să găsească o ofertă mai bună, obligațiile contractuale și obstacolele administrative îl pot descuraja să treacă la un alt furnizor.

Ce va însemna noua organizare a pieței pentru consumatori?

Este necesară o schimbare fundamentală a rolului pe care îl au consumatorii pe piață. Trebuie să le oferim consumatorilor posibilitatea de a-și adapta consumul de energie pentru a profita de modificarea în timp real a cererii și a ofertei.

Consumatorii trebuie să poată acționa în calitate de cumpărători și vânzători, iar întreprinderile inovatoare trebuie să le ofere noi servicii pe baza unor norme de facturare și de publicitate mai clare și comparabile, care să faciliteze schimbarea furnizorului; o importanță similară o au accesul la instrumente de comparare a prețurilor fiabile și relevante și creșterea puterii de negociere a consumatorilor prin scheme colective (de exemplu, trecerea colectivă la un alt furnizor, cooperativele energetice). Consumatorii trebuie să aibă libertatea de a produce și de a consuma propria energie în condiții echitabile pentru a economisi bani, a proteja mediul, precum și pentru a asigura securitatea aprovizionării.

În fine, consumatorii în situații de vulnerabilitate sau sărăcie energetică și gospodăriile care nu sunt în măsură să își modifice cererea sau să devină „prosumatori” (producători-consumatori) trebuie să beneficieze de o protecție efectivă în cursul acestei tranziții; de asemenea, este necesar să li se ofere asistență specifică pentru a-și îmbunătăți eficiența energetică.

Cum vom asigura protecția consumatorilor și a datelor lor în acest nou context?

Legislația UE oferă deja consumatorilor de energie drepturi cuprinzătoare, iar asigurarea respectării acestor drepturi rămâne o prioritate. În plus, Comisia va lua în considerare crearea unei legislații specifice privind energia în cadrul Regulamentului privind cooperarea în materie de protecție a consumatorilor. Comisia va aloca resurse pentru a îmbunătăți monitorizarea sărăciei energetice la nivelul Uniunii și pentru a răspândi bunele practici; astfel, vor crește șansele ca toți cetățenii, de la toate nivelurile societății, să beneficieze de această tranziție.

Utilizarea eficientă a sistemelor de contorizare inteligentă necesită prelucrarea datelor personale. Prin urmare, trebuie să se asigure protejarea datelor personale și să se garanteze securitatea. Comisia recomandă abordarea bazată pe principiul „ securității și protecției datelor încă din faza de concepție”.

Ce înseamnă consumul propriu de energie regenerabilă?

În prezent, grație reducerii semnificative a costurilor tehnologice, consumatorii pot să își producă propria energie la nivel local din surse de energie regenerabile (de exemplu, energie solară sau eoliană) și să o consume parțial sau total, fie imediat, fie mai târziu, prin intermediul stocării energiei la scară mică (de exemplu, cu ajutorul unei pompe de căldură sau al unei baterii). În acest mod, consumatorii care produc energie pot face economii prin producerea de energie proprie, în loc să o cumpere, și pot chiar să injecteze în rețea surplusul de electricitate neconsumată.

Consumul propriu poate permite reducerea pierderilor în rețea, dat fiind că energia este generată și consumată local. De asemenea, acesta poate reduce costurile sistemului energetic; de exemplu, generarea de energie fotovoltaică în țările însorite poate îmbunătăți situația în perioadele de vârf când este nevoie de energie pentru sistemele de aer condiționat. În fine, consumul propriu poate ajuta la mobilizarea investițiilor private pentru a finanța tranziția energetică.

În același timp, consumul propriu poate da naștere unor noi provocări și poate reduce venitul operatorilor de rețea. De asemenea, este posibil ca rețeaua să aibă nevoie de modificări tehnologice pentru a garanta securitatea și fiabilitatea. Comisia a identificat exemple de bune practici pentru a sprijini țările din UE să promoveze consumul propriu într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor.

Ce rol poate juca stocarea energiei în noua organizare a pieței?

Funcționarea sigură a rețelei a devenit mai complicată ca urmare a creșterii rapide a surselor de energie regenerabile variabile, iar producătorii de energie și consumatorii trebuie să fie capabili să răspundă la această necesitate de flexibilitate și să fie stimulați să o facă. Integrarea stocării în piața energiei ar permite creșterea suplimentară a flexibilității necesare: energia ar trebui stocată atunci când există un surplus și când prețurile sunt reduse; ea ar trebui să fie distribuită atunci când producția este limitată și prețurile sunt mari, astfel încât să se compenseze variațiile de producție de energie.

Care sunt următorii pași?

După o consultare publică privind organizarea pieței energiei, Comisia va pregăti propuneri legislative în a doua jumătate a anului 2016. Ar putea fi prevăzute posibile modificări ale legislației privind piața internă, ale Directivei privind energia din surse regenerabile și ale Regulamentului privind infrastructura.

De asemenea, Comisia își va continua eforturile, împreună cu părțile implicate relevante, pentru a crea instrumente care vor permite consumatorilor să devină participanți activi pe piață, cum ar fi instrumente de comparare, definirea unor norme minime pentru informațiile esențiale de facturare și protecția datelor.

Doriți să aflați mai multe?

Mai multe informații și documente sunt disponibile la următoarea adresă:
<https://ec.europa.eu/energy/en/news/new-electricity-market-consumers>

Pentru informații privind piața cu ridicata și cu amănuntul, a se vedea:
<http://ec.europa.eu/energy/en/topics/markets-and-consumers>

Vă rugăm să consultați graficul informativ atașat la această fișă informativă.

MEMO/15/5351

Persoane de contact pentru presă

[Anna-Kaisa ITKONEN](#) (+32 2 29 56186)

[Nicole BOCKSTALLER](#) (+32 2 295 25 89)

Întrebări din partea publicului larg:

[Europe Direct](#) la numărul de telefon [00 800 67 89 10 11](tel:0080067891011) sau prin [email](#)

Attachments

[Retail Market.pdf](#)